

עשרת ה"זכרות" למורים

המבקשים להתייחס לתלמידיהם באהבה ובכבוד

כל ילד וילדה בישראל זכאים להגנה מהזכויות המפורטות בהאמנה לזכויות הילדים באו"ם - ללא יוצא מהכלל וללא הבדל של גזע, דת, ומין, או מטעמים של השקפה פוליטית, של הילדים או של הוריהם.

מתבגרים שגדלו כנושאי זכויות יוכלו להעניק זכויות לגדולים או קטנים מהם.

1. **הקשיבו לתלמידים.** התייחסו לדעתם בדרך המשמעותית להם. כל קול הילדים ראוי להישמע. היו רגישים לרגעי השמחה בצד רגעי העצב שלהם. קיימו את הזכות לפרטיות של כל אחד מתלמידיכם, בכל שטחי חייו. אין לאף אדם זכות להשתמש במה שהילדים סיפרו או לנצל את דבריהם כדי להשפיל או לפגוע בהם.
2. **נהגו בתלמידים בהגינות.**
3. **דברו בגובה העיניים לתלמידים,** הם בני אדם כמו כולנו. הימנעו מהרמת קול – ניתן להסביר בדרכים אחרות. תנו להם הרגשה שאתם לצידם ולא מולם.
4. **הדגישו תמיד את הנקודות החיוביות שבתלמידיכם.** טפחו וחזקו את הביטחון העצמי של התלמידים מה שילווח אותם כל ימי חייהם.
5. **הימנעו מלדבר בהתנשאות אל התלמידים.** לתלמידים הזכות להשתתף בהחלטות שיש להם השפעה על חייהם – הליכי ברור בביה"ס או מחוצה לו.
6. **האמינו בתלמידים** כוונתם הבסיסית טובה.
7. **הימנעו מלערער את הביטחון העצמי של התלמידים.** אין להשפיל תלמידים בעת הליכים בגין הפרת משמעת/נוהגי ביה"ס בין אם באמצעי משמעת גופניים או מילוליים משפילים.
8. **קבלו בדיחות של תלמידים ברוח טובה.** חייכו, אל תביעו קשיחות, השתמשו בהומור בלמידה והרשו לעצמכם לצחוק מדי פעם.
9. **שימו לב לתלמידים, עזרו להם כשיש להם קושי כלשהו.** שוחחו איתם, שלבו דרכי הוראה מגוונות, דרכי הערכה שונות.
10. **שאלו את עצמכם תמיד האם התלמידים מבינים מה אתם מלמדים.** חזרו והסבירו בשיטות הוראה שונות עד שהתלמידים יבינו את המסרים בחומר הנלמד, רק אז עברו לנושא הבא.

הרבו להשתמש:

- התחשבות
- אמון
- הקשבה והתייחסות לדברי התלמידים
- מסירת מידע על זכויות התלמידים
- שיתוף בקבלת החלטות חברתיות
- שיתוף בקבלת החלטות- ברמה האישית
- מסירת מידע רלוונטי לילדים
- מידע על תחומי האחריות האישית של התלמידים
- ועל הדרכים הראויות לפעול ע"מ לממשה
- עידוד
- עזרה
- התבוננות

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

- ידידות
- אמפתיה
- ציפיות שוות מבנות ובנים
- שיטות הוראה מגוונות ומותאמות
- דרכי היבחנות שונות
- הליכים הוגנים

נתמך ע"י מסמך של פרופ' פרידמן, מכון סאלד